

GLEDALIŠČE - V Kopru premiera koprodukcije Jeklene magnolije

Sentimentalna pripoved o trnih usode

Preprosto, a prepročljivo zgodbo o mladi mamici, ki umre za posledicami sladkorne bolezni, je režirala Katja Pegan Marij Čuk

KOPER - Jeklene magnolije Roberta Harlinga so baje bolj znane po filmski priredbi kot po odrski prizoritvi. Jasno, v filmu so nastopile svetovno znane zvezde Sally Field, Julia Roberts, Shirley MacLaine, Olympia Dukakis, Dolly Parton in Daryl Hannah. Filma na srečo nisem videl, sicer bi me najbrž pogojeval pri zapisu o postavitvi besedila na koprski oder (predstava je nastala v koprodukciji SNG Nova Gorica in Gledališča Koper), kjer je zaživela avtentična Harlingova pisna predloga (v prevodu Alenke Klabus Vesel), naslonjena na resnične dogodke v dramatikovem življenju, ki so mu ponudili zagon, da se je namenil na gledališko pot. Tragedija njegove sestre, ki je zaradi sladkorne bolezni umrla pri dvaintridesetih, ko je bil njen sinček star dve leti, ga je spodbudila, da je leta 1986 v desetih dneh napisal tekst, ki smo ga podoživljali na najnovejši premieri koprške Taljine hiše v režiji Katje Pegan.

Marsikdo je Jeklene magnolije označil za komedijo, a to komedija ni, saj pripoveduje o žalostni, celo tragični življenjski poti Eme (Anja Drnovšek), ki zanosi in rodi sinčka kljub nasprotovanju zdravnikov. Emo vklešča sladkorna bolezen posebne vrste, zato pozneje umre, njeno telo ne zmore tolikšnega napora. Mlada ženska v upodobitvi Drnovškove pa kljub temu, da je njena bivanjska usoda ves čas na nitki, niti za hip ne izgubi notranje svetlobe in naravnost bohotnega priveza na tuzemskost. Zato je uprizoritev vseskozi

prežeta z optimizmom in v njej prevladuje neizmerna volja do življenja in uresničevanja sanj. Rekel bi, da so Jeklene magnolije sentimentalna pripoved, ki lepo uglajeno teče v sočnih in mestoma zanesenih dialogih in privleče iz oči gledalcev celo kakšno solzo, je prežeta z elegantnim humorjem, ki nikoli ne zaide na steze cenenega krohota. Je zelo življenjska, presenetljivo normalna, brez transcendentnih arabesk in težkih psiholoških mor in stanj. To je režiserka Katja Pegan tenkočutno zaznala in je vodila uprizoritev z velikim smislom za razpoteg dramaturškega loka, ki se iz navadnosti živetihi dnevov prevesi v tragedijo, v obup, v strti jok matere, ki izgubi hči, a se takoj zatem ob pomoči dragih prijateljic dvigne spet v sedanjost in prihodnost, čeprav zaznamovano s preteklostjo. Skratka, režija je pokazala občutljivost za mero, sicer bi lahko Jeklene magnolije zelo kmalu zdrsnile na tenki led prevelike solzavosti oziroma iskanja neokusne dovtipnosti. Ravnotežje. Ta je prava oznaka predstave, ki išče spoj med različnimi elementi, ki konec koncev oblikujejo naše življenje. Oblikuje ga tudi usoda in nekaj fatalizma najdemo v filozofiji osrednje junakinje.

Kaj se torej v Jeklenih magnolijah pravzaprav dogaja? Nič posebnega. V frizerskem salonu se srečujejo (vse so v zrelih letih, ne prestare in ne premlade) lastnica Suzana (Nataša Tič Ralijan), Ana (Helena Peršuh), Miranda (Mojca Partljič), Karla (Lara Jankovič) in Marina (Maja Nemeč). Opravljajo, se pogo-

varjajo o vsakdanjostih in moških, se ironično bodejo in iglijo z besedami, konec koncev pa so vse po vrsti prave dobričine, umirjene, uglajene, kljub individualnim posebnostim in »čudaštvom« močno solidarne. Suzana vodi salon in ima moža, ki že 15 let leži na fotelju in gleda televizijo, Ana je vdova po županu, Miranda je odločna in preveč pokroviteljska Emina mama, Karla bogata večna godrnjavka, Marina frizerska vajenka z žalostno mladostjo. Mednje kot vihar, poln življenja in iskristosti, prileti mlada Ema, da si uredi pričeško pred poroko. Od tega trenutka sledimo njeni poti do tragičnega konca, ko ji niti presaditev ledvice (daruje ji jo mama) ne more pomagati. Skratka, povsem »normalna« zadeva, ki ima prav v tej normalnosti svoj čar. Ta navadni tok brez visokih valov se udejanja na koprskem odru, kjer Peganova ni iskala povednosti, ki jih ni, uprizoritev je zaznamovala s čistostjo, brez odvečnih intelektualizmov, kar bo Jeklene magnolije približalo vsakomur, ki si želi skoraj dve uri neobremenjujočega umetniškega kratkočasje. Tej čistosti so prispevale igralke, ki so z enakovrednimi kreacijami oblikovale svoje like, jim dolile razpoznavne značilnosti, se ujele v neposrednosti brez dvoumij in težko berljivih metafor. K uglajenosti postavitve so svoje prispevali tudi scenograf Milan Percan, kostumograf Alan Hranitelj, avtor glasbe Mirko Vuksanovič in dramaturginja Ira Ratej.

Predstava
Jeklene magnolije
se dogaja
v frizerskem salonu

JAKA VARMUŽ